

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุมชนความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ตามแนวคิดการจัดการความรู้ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข 2) พัฒนาชุมชนความรู้ตามรูปแบบการสร้างชุมชนความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ตามแนวคิดการจัดการความรู้ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ประกอบด้วย 2.1) สร้างรูปแบบการสร้างชุมชนความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข 2.2) รวบรวมความรู้ตามรูปแบบการสร้างชุมชนความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข และ 2.3) ตรวจสอบชุมชนความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข โดยมีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร อาจารย์พยาบาลที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 29 แห่ง จำนวน 1,387 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 หัวหน้าภาควิชาการพยาบาลและอาจารย์พยาบาลที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เลือกรวิทยาลัยพยาบาล ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข แบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือเลือกทั้งหมด 29 แห่ง ทั่วประเทศ หลังจากนั้นเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ หัวหน้าภาควิชาการพยาบาลและ/หรือ อาจารย์พยาบาลที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ วิทยาลัยละ 3 คน รวมเป็น 87 คน ประกอบด้วย

1. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา
2. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช
3. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์
4. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ
5. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี
6. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี
7. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท
8. วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี
9. วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี
10. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี
11. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา
12. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตรัง
13. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา
14. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี
15. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์
16. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา
17. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช
18. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท
19. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
20. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์
21. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง
22. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี
23. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี มหาสารคาม
24. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่
25. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีราช
26. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี
27. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วิริยะ
28. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นนทบุรี
29. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์

1. เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการวิจัย (Inclusion criteria) โดยกลุ่มตัวอย่างมีคุณสมบัติในข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังต่อไปนี้

1) เป็นอาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข และมีประสบการณ์การสอน และ/หรือประสบการณ์ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ไม่น้อยกว่า 10 ปี

2) เป็นอาจารย์พยาบาลที่เคยได้รับรางวัลด้านการสอน และ/หรือการปฏิบัติงานดีเด่นในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ หรือมีชื่อเสียงในการสร้างผลงานวิชาการด้านการพยาบาลผู้สูงอายุ เป็นที่ยอมรับ

3) เต็มใจเข้าร่วมตอบแบบสอบถาม

กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญพิเศษที่มีประสบการณ์สูง เพื่อพัฒนาความรู้ตามรูปแบบการสร้างชุมชนความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ตามแนวคิดการจัดการความรู้ ในขั้นตอนการสร้างรูปแบบการสร้างชุมชนความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ผู้เชี่ยวชาญพิเศษที่มีประสบการณ์สูงนี้ มีประสบการณ์ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุที่ปฏิบัติงานหรือเคยปฏิบัติงาน ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ผู้วิจัยทำการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญพิเศษโดยใช้เทคนิคการคัดเลือกแบบลูกโซ่ (Snow Ball Technique) โดยทำการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญพิเศษครั้งแรกจากกลุ่มประชากรในเบื้องต้น คือหัวหน้าภาควิชาการพยาบาลและอาจารย์พยาบาลที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ โดยขอให้เสนอชื่อผู้เชี่ยวชาญพิเศษคนที่ 1 โดยผู้ที่จะถูกเสนอชื่อให้การยินยอมต่อผู้แนะนำ ก่อนที่จะเสนอชื่อนั้นต่อผู้วิจัย หลังจากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษคนที่ 1 เสนอรายชื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษท่านอื่นในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ ต่อเนื่องจนครบ 8 คน

1. เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการวิจัย (Inclusion criteria) โดยผู้เชี่ยวชาญพิเศษมีคุณสมบัติในข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังต่อไปนี้

1) เป็นอาจารย์ที่ปฏิบัติงานหรือเคยปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข และมีประสบการณ์การสอน และ/หรือประสบการณ์ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ไม่น้อยกว่า 20 ปี

2) เป็นอาจารย์พยาบาลที่เคยได้รับรางวัลด้านการสอน และ/หรือการปฏิบัติงานดีเด่นในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ หรือมีชื่อเสียงในการสร้างผลงานวิชาการด้านการพยาบาลผู้สูงอายุ เป็นที่ยอมรับ

3) เต็มใจเข้าร่วมการวิจัย

กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญที่พัฒนาขุมความรู้ตามรูปแบบการสร้างขุมความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ตามแนวคิดการจัดการความรู้ ในขั้นตอน การรวบรวมความรู้ตามรูปแบบการสร้างขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้าภาควิชาการพยาบาลผู้สูงอายุและอาจารย์พยาบาลที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เลือกโดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยแบ่งวิทยาลัยพยาบาล ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ตามเครือข่ายภูมิภาค 4 ภูมิภาค แล้วทำการสุ่มวิทยาลัยพยาบาลในแต่ละภูมิภาคมาภูมิภาคละ 1-2 วิทยาลัยพยาบาล รวมทั้งสิ้น 5 แห่ง หลังจากนั้นเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ หัวหน้าภาควิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ หรืออาจารย์พยาบาลที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุขตามเครือข่าย ภูมิภาค ภูมิภาคละ 1 คน รวม 5 คนประกอบด้วย

1. วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคเหนือ คือ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช
2. วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง คือ
 - 2.1 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี
 - 2.2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นนทบุรี
3. วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคใต้ คือ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา
4. วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี

อุดรธานี

1. เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการวิจัย (Inclusion criteria) โดยกลุ่มตัวอย่างมีคุณสมบัติในข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อตามเกณฑ์ ที่กำหนด ดังต่อไปนี้

1) เป็นอาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข และมีประสบการณ์การสอน และ/หรือประสบการณ์ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ไม่น้อยกว่า 20 ปี

2) เป็นอาจารย์พยาบาลที่เคยได้รับรางวัลด้านการสอน และ/หรือการปฏิบัติงานดีเด่นในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ หรือมีชื่อเสียงในการสร้างผลงานวิชาการด้านการพยาบาลผู้สูงอายุ เป็นที่ยอมรับ

3) เต็มใจเข้าร่วมการวิจัย

กลุ่มที่ 4 ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์สูงด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ในขั้นตอนการตรวจสอบความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 8 คน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ เป็น อาจารย์พยาบาลที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ประกอบด้วย 1) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช 2) วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี 3) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี 4) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา 5) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นนทบุรี 6) วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ราชบุรี 7) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ 8) วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

1. เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมโครงการวิจัย (Inclusion criteria) โดยกลุ่มตัวอย่างมีคุณสมบัติในข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อตามเกณฑ์ ที่กำหนด ดังต่อไปนี้

1) เป็นอาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข และมีประสบการณ์การสอน และ/หรือประสบการณ์ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ไม่น้อยกว่า 20 ปี

2) เป็นอาจารย์พยาบาลที่เคยได้รับรางวัลด้านการสอน และ/หรือการปฏิบัติงานดีเด่นในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ หรือมีชื่อเสียงในการสร้างผลงานวิชาการด้านการพยาบาลผู้สูงอายุ เป็นที่ยอมรับ

3) ไม่เต็มใจเข้าร่วมการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาสภาพความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ใช้แบบสอบถามความความคิดเห็น เพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับ สภาพความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ จำนวน 87 คน ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดย ศึกษาเอกสาร งานวิจัย รายงานการประชุม และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน ที่มีต่อสภาพความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข แบบสอบถามความคิดเห็น แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามประเภทเติมคำตอบ เพื่อสำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิสูงสุดของการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และสถานที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเติมคำตอบ เลือกลง และมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ครอบคลุม 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. เพื่อสำรวจข้อมูลความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในประเด็นการนิยามความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ โดยการจำแนก ระบุความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ประกอบด้วย

1.1 ความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ที่ “รู้ว่ามีความรู้” ซึ่งเป็นประเภท ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit knowledge)

1.2 ความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ที่ “รู้ว่าไม่มีความรู้” ซึ่งเป็นประเภทความรู้โดยนัย (Tacit knowledge)

1.3 ความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ที่ “ไม่รู้ว่ามีความรู้” ซึ่งเป็นประเภทความรู้โดยนัย (Tacit knowledge)

1.4 ความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ที่ “ไม่รู้ว่าจะไม่มีความรู้” ซึ่งเป็นประเภทความรู้โดยนัย (Tacit knowledge)

1.5 ความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ที่แสดงให้เห็นในปัจจุบันและความรู้ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

1.6 ช่องว่างของความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ที่ขาดหายไป ความรู้ใดที่เราต้องการปรับปรุงแก้ไขเพื่อเติมเต็มช่องว่าง

1.7 ข้อมูลความรู้ที่มีลักษณะเป็นความรู้ที่ต้องการอย่างแท้จริง (Right Knowledge)

1.8 ข้อมูลความรู้มีลักษณะเป็นความรู้ที่มาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ (Right Place)

1.9 ข้อมูลความรู้ที่มีลักษณะเป็นความรู้ที่ทันยุคสมัย (Right Time) แสดงให้เห็นการเคลื่อนไหวจากปัจจุบันสู่นาคต

2. เพื่อสำรวจแนวการปฏิบัติในการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ทางการสอนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติทางการพยาบาล ประกอบด้วย

2.1 วิธีการรวบรวมความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ทั้งความรู้โดยนัย (Tacit knowledge) และความรู้ชัดแจ้ง (Explicit knowledge) ในระดับบุคคล ในประเด็น ความรู้ทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ที่สั่งสมมาจากการศึกษาและประสบการณ์ ความชำนาญเฉพาะด้านการเรียนการสอนในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุที่มีโครงสร้างชัดเจน เป็นความรู้เชิงทฤษฎีหรือหลักการทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอด อธิบายได้อย่างเป็นระบบด้วยภาษาวิชาการ อยู่ในรูปของตำรา หรือสื่อประเภทต่าง ๆ ความรู้อื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลผู้สูงอายุ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ช่องว่างของความรู้ที่ขาดหายไป ความรู้ใดที่เราต้องการปรับปรุงแก้ไขเพื่อเติมเต็มช่องว่าง แหล่งความรู้ กลเม็ด เคล็ดลับ เทคนิคเฉพาะตัวที่ใช้

2.2 การจัดเก็บ และจัดระบบความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ โดย เลือกเครื่องมือที่เหมาะสมในการจัดการเนื้อหาความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ (Content management) ที่รวบรวมมา ให้เป็นหมวดหมู่ตาม โครงสร้าง และองค์ประกอบของความรู้ที่เหมาะสม โดยคำนึงถึง กลุ่มคนที่แตกต่างกัน (อายุงาน และประสบการณ์การทำงาน) ความยากง่ายในการสืบค้น สามารถเข้าถึงได้สะดวก เช่น เอกสารประกอบการสอน คู่มือการสอน ฐานข้อมูลด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ

2.3 การเข้าถึง การกระจาย และการถ่ายทอดความรู้ เป็นการนำความรู้ทั้งความรู้โดยนัย (Tacit knowledge) และความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit knowledge) จากบุคคลหนึ่ง ไปสู่บุคคลหนึ่ง โดยนำความรู้ของแต่ละบุคคลมาผนวกกับความรู้ของทั้งภายในและภายนอกองค์กร (Explicit knowledge) แบ่งปันความรู้ โดยการกระจายและไหลเวียนของความรู้ทั่วถึง ระหว่างบุคคล

และองค์กร ส่วนการถ่ายทอดความรู้ อยู่ในรูป การประกาศ หรือแจ้งให้ทราบถึงสาระความรู้ เป็นลายลักษณ์อักษรในรูปแบบต่างๆ

2.4 การประยุกต์ใช้ เป็นการรวบรวมและสังเคราะห์ ความรู้ของแต่ละบุคคล ผสมเข้ากับความรู้ขององค์กร เกิดการผลักดันให้เกิดการสร้างความรู้ และนวัตกรรม การเรียนการสอนใหม่ๆ ให้กับองค์กร โดยการฝึกอบรม การทำวิจัยเพื่อหาขุมความรู้ใหม่ การค้นหาแนวปฏิบัติที่ดี (Best practice) และการเทียบเคียง (Benchmarking)

2.5 การแบ่งปันระหว่าง บุคคล เป็นการทำให้เกิดการไหลของความรู้ ตามแนวคิดของกระบวนการเปลี่ยนแปลงความรู้ (Knowledge Conversion) และวงจรการจัดการความรู้ ได้แก่ การสับเปลี่ยนหรือหมุนเวียนการทำงานของบุคลากรใหม่ และผู้เชี่ยวชาญ การมีส่วนร่วมในทีมผู้เชี่ยวชาญ โปรแกรมการฝึกงานกับผู้เชี่ยวชาญ เครื่องช่วยผู้เชี่ยวชาญ ระบบพี่เลี้ยง การจัดการประชุมฝึกอบรม การจัดประชุมแลกเปลี่ยนการศึกษา การจัดเวทีสนทนา บรรยาย ปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน เอกสาร คู่มือการปฏิบัติงาน การสร้างระบบการสื่อสารภายใน และภายนอก การสร้างเครือข่ายความรู้ (online discussion) เว็บไซต์ (Website) การบริการทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อินเทอร์เน็ต วิดีโอเทปโปรแกรม

3. เพื่อสำรวจการนำทฤษฎี หลักการ แนวคิด และกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การเลือกแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการสอน และเทคนิคการสอนมาใช้ ใน การเรียนการสอนทางการพยาบาล ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ตอนที่ 3 แบบสอบถามประเภทปลายเปิด (Open ended) เพื่อเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล แนวการปฏิบัติในการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ที่เหมาะสม และประโยชน์ที่จะได้รับการจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ

2. พัฒนาขุมความรู้ตามรูปแบบการสร้างขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ตามแนวคิดการจัดการความรู้ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างรูปแบบการสร้างขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ ลักษณะของแบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-

Structured Interview) ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดย นำผลการวิเคราะห์สภาพความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล ตามเครื่องมือชุดที่ 1 นำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษที่ปฏิบัติหรือเคยปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ 8 คน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษพิจารณารูปแบบการดำเนินการสร้างชุมชนความรู้ และแนวปฏิบัติของการได้มาของชุมชนความรู้ ในประเด็นสาระ การนิยามความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ แนวการปฏิบัติในการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ทางการสอนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติทางการพยาบาล และการนำทฤษฎี หลักการ แนวคิด และกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การเลือกแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการสอน และเทคนิคการสอนมาใช้ ในการเรียนการสอนทางการพยาบาล เพื่อประกอบการร่างรูปแบบการสร้างชุมชนความรู้และชุมชนความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ผู้สูงอายุ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ขั้นตอนที่ 2 รวบรวมความรู้ตามรูปแบบการสร้างชุมชนความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ ซึ่งลักษณะของแบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) และแบบสังเกตการสอน ซึ่งใช้สังเกตลักษณะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติจริง ของอาจารย์พยาบาลที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ตามเครือข่าย 4 ภูมิภาค ภูมิภาคละ 1 คน รวม 5 คนประกอบด้วย 1) วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคเหนือ คือ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พุทธชินราช 1 คน 2) วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง คือ วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี 1 คน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี นนทบุรี 1 คน 3) วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคใต้ คือ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ยะลา 1 คน และ 4) วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี อุดรธานี 1 คน โดยใช้ระยะเวลา 2-3 ชั่วโมง ข้อมูลที่รวบรวมได้จะดำเนินการร่างชุมชนความรู้ และแนวปฏิบัติของการได้มาของชุมชนความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกตขึ้น โดย นำผลการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 นำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบสังเกตการสอน โดยสัมภาษณ์ ความคิดเห็น ต่อความรู้ที่จะนำมาร่างชุมชนความรู้และแนวปฏิบัติของการได้มาของชุมชนความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

1. ในประเด็นของสาระ การนิยามความรู้ (ตีความ) ความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ เป็นการจำแนก ระบุความรู้ ความรู้ที่รู้ว่ามี ความรู้ที่รู้ว่าไม่รู้ และความรู้ที่ไม่รู้ว่าไม่รู้ ความรู้ที่ต้องการอย่างแท้จริง ความรู้ที่มาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ และความรู้ที่ทันสมัยด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ข้อเสนอแนะ และการปรับปรุงควรเป็นอย่างไร

2. ในประเด็นของแนวการปฏิบัติในการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ทางการสอนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติทางการพยาบาล มีความเหมาะสมหรือไม่ ข้อเสนอแนะ และการปรับปรุงควรเป็นอย่างไร

2.1 วิธีการรวบรวมความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ทั้งความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit knowledge) และความรู้โดยนัย (Tacit knowledge) ในระดับ บุคคล มีความเหมาะสมหรือไม่ ข้อเสนอแนะ และการปรับปรุงควรเป็นอย่างไร

2.2 การจัดเก็บ และจัดระบบความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ มีความเหมาะสมหรือไม่ ข้อเสนอแนะ และการปรับปรุงควรเป็นอย่างไร

2.3 การเข้าถึง การกระจาย และการถ่ายทอดความรู้ เป็นการนำความรู้ทั้งความรู้ที่ชัดแจ้ง (explicit knowledge) และความรู้โดยนัย (tacit knowledge) จากบุคคลหนึ่ง ไปสู่บุคคลหนึ่ง มีความเหมาะสมหรือไม่ ข้อเสนอแนะ และการปรับปรุงควรเป็นอย่างไร

2.4 การประยุกต์ใช้ เป็นการรวบรวมและสังเคราะห์ ความรู้ของแต่ละบุคคล ผสมเข้ากับความรู้ขององค์กร มีความเหมาะสมหรือไม่ ข้อเสนอแนะ และการปรับปรุงควรเป็นอย่างไร

2.5 การแบ่งปันระหว่าง บุคคล เป็นการทำให้เกิดการไหลของความรู้ ตามแนวคิดของกระบวนการเปลี่ยนแปลงความรู้ (Knowledge Conversion) และวงจรการจัดการความรู้ มีความเหมาะสมหรือไม่ ข้อเสนอแนะ และการปรับปรุงควรเป็นอย่างไร

แบบสังเกตการสอน ใช้สังเกต ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมทั่วไป การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิธีการสอน ของผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ โดยรายการในการสังเกต และบันทึกพฤติกรรม ประกอบด้วย สภาพสิ่งแวดล้อมทั่วไป สภาพทั่วไปของผู้สอน การใช้สื่อ/อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกระหว่างการเรียนการสอน เทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ การจัดรูปแบบและวิธีการสอน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับ

ผู้เรียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของอาจารย์ผู้สอนข้อมูลที่ได้จากการสังเกตจะนำมาวิเคราะห์เพื่อสร้าง
 ขุมความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบขุมความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ใน
 วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้
 คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ซึ่งการสนทนากลุ่ม เป็นการสำรวจ
 ความคิดเห็น ทักษะของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนใน
 สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ 8 คน เพื่อประเมินและตรวจสอบข้อค้นพบ คือ ขุมความรู้ ตาม
 รูปแบบการสร้างขุมความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล โดยมีประเด็นเกี่ยวกับความ
 เหมาะสม ความเป็นไปได้ รวมทั้งประโยชน์ในการนำไปใช้ ตลอดจนข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงขุม
 ความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในวิจัย ดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการ
 สอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ จำนวน 87 คน ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี
 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา
 วิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา
 (Content Validity) ความเหมาะสมในภาษา และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ จากนั้นนำ
 ข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ หลังจากนั้นผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จาก
 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการความรู้ 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล
 ผู้สูงอายุ 3 ท่าน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิแสดงในภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา
 (Content Validity) ซึ่งต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป
 (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543: 249-251) ซึ่งการตรวจสอบเป็นรายข้อ โดยลงความเห็นและ
 ให้คะแนนดังนี้

ให้ค่า	+1	เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิแน่ใจว่ามีความเหมาะสม
	0	เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิไม่แน่ใจว่ามีความเหมาะสม
	-1	เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิแน่ใจว่าไม่มีความเหมาะสม

ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยนำคะแนนที่ได้ในแต่ละข้อ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence) หรือค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทนค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence)

$\sum R$ แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ

N แทนจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 78 ข้อ เมื่อนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา พบว่าข้อคำถามทั้ง 78 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าข้อคำถามทั้ง 78 ข้อ มีความตรงเชิงเนื้อหา สรุปผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม จำนวน 78 ข้อ (รายละเอียดแสดงในตารางที่ ผ (ก.4))

ในส่วนของแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เพื่อสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ นำไปหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน แล้วนำไปผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ ก่อนนำไปทดลองใช้กับอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบประเมินก่อนนำไปใช้จริง ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งต้องมีค่าความเที่ยงไม่ต่ำกว่า 0.80 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544: 46)

ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 78 ข้อ ก่อนนำไปใช้จริง ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแต่ละชุดมีดังนี้

1. แบบสอบถามเพื่อสำรวจข้อมูลความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข มีความตรงเชิงเนื้อหา

(IOC = 0.91) หลังนำไปทดลองใช้มีการปรับเครื่องมือให้มีความง่ายในการตอบแบบสอบถาม โดยปรับข้อความให้กระชับและเพิ่มตัวอย่างเพื่อความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

2. แบบสอบถามเพื่อสำรวจแนวการปฏิบัติในการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสิทธิภาพทางการสอนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติทางการพยาบาล มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.884 เมื่อพิจารณาเกณฑ์ค่าความเที่ยงของเครื่องมือที่เชื่อถือได้ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาคแอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งต้องมีค่าความเที่ยงไม่ต่ำกว่า 0.80 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544: 46) แสดงว่า ข้อคำถามในแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงสูง

3. แบบสำรวจการนำทฤษฎี หลักการ แนวคิด และกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.934 เมื่อพิจารณาเกณฑ์ค่าความเที่ยงของเครื่องมือที่เชื่อถือได้ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาคแอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งต้องมีค่าความเที่ยงไม่ต่ำกว่า 0.80 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544: 46) แสดงว่า ข้อคำถามในแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงสูง

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษที่ปฏิบัติหรือเคยปฏิบัติงานด้านกรเรียนการสอนในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ 8 คน ในขั้นตอนสร้างรูปแบบการสร้างขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม วิเคราะห์โครงสร้าง และความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความครบถ้วนสมบูรณ์ และความครอบคลุม ความชัดเจนของการใช้ภาษาสื่อความหมาย และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

3. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข 5 คน ในขั้นตอนรวบรวมความรู้ตามรูปแบบการสร้างขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม วิเคราะห์โครงสร้าง และความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความครบถ้วนสมบูรณ์ และความครอบคลุม ความชัดเจนของการใช้ภาษาสื่อความหมาย และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

4. แบบสังเกตการสอน ซึ่งใช้สังเกตลักษณะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของอาจารย์ การลงมือปฏิบัติจริง โดยสังเกต ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข 5 คน ใน

ขั้นตอนรวบรวมความรู้ตามรูปแบบการสร้างขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ผู้วิจัยนำแบบสังเกตเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม วิเคราะห์โครงสร้าง และความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความครบถ้วนสมบูรณ์ และ ความครอบคลุม ความชัดเจนของการใช้ภาษาสื่อความหมาย และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสังเกตมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

5. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นการสำรวจความคิดเห็น ทศนคติของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ 8 คน ในขั้นตอนตรวจสอบขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เพื่อประเมินและตรวจสอบข้อค้นพบคือ ขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล โดยมีประเด็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ รวมทั้งประโยชน์ในการนำไปใช้ ตลอดจนข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงขุมความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ผู้วิจัยนำแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม วิเคราะห์โครงสร้าง และความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความครบถ้วนสมบูรณ์ และ ความครอบคลุม ความชัดเจนของการใช้ภาษาสื่อความหมาย และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแนวคำถามและแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ จำนวน 87 คน ในขั้นตอนสำรวจสภาพความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยส่งแบบสอบถาม ไปยังกลุ่มตัวอย่าง

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษที่ปฏิบัติหรือเคยปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ 8 ท่าน ในขั้นตอนสร้างรูปแบบการสร้างขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข 5 คน ในขั้นตอนการรวบรวมความรู้ตามรูปแบบการสร้างขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสังเกตการสอน โดยสังเกต ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข 5 คน ในขั้นตอนรวบรวมความรู้ตามรูปแบบการสร้างขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ผู้วิจัยดำเนินการสังเกตลักษณะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการลงมือปฏิบัติจริงของกลุ่มตัวอย่าง

5. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในขั้นตอนตรวจสอบขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล โดยผู้วิจัยทำหน้าที่สื่อสารการจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 8 แห่ง เพื่อเชิญอาจารย์พยาบาลที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ประกอบด้วย 1) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช 2) วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี 3) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นนทบุรี 4) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา 5) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี 6) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี 7) วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี 8) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ โดยนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ 8 คน มาร่วมประเมินตรวจสอบข้อค้นพบ คือ ขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล โดยมีประเด็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ รวมทั้งประโยชน์ในการนำไปใช้ ตลอดจนข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงขุมความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล โดยทั้งนี้ผู้วิจัยรับผิดชอบในการดำเนินการและค่าใช้จ่ายในการประชุมกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ จำนวน 87 คน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามเกณฑ์ สำหรับเกณฑ์เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535: 163)

4.51 – 5.00	หมายถึง มากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง มาก
2.51 – 3.50	หมายถึง ปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง น้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง น้อยที่สุด

โดยผู้วิจัยปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นที่อยู่ในระดับปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษที่ปฏิบัติหรือเคยปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ 8 คน ในขั้นตอนสร้างรูปแบบการสร้างขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล โดยผู้วิจัยวิเคราะห์สาระแล้วสรุปผลการวิเคราะห์

3. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข 5 แห่ง ในขั้นตอนรวบรวมความรู้ตามรูปแบบการสร้างขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก โดยผู้วิจัยวิเคราะห์สาระแล้วสรุปผลการวิเคราะห์

4. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตการสอน โดยสังเกต ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข 5 แห่ง ในขั้นตอนรวบรวมความรู้ตามรูปแบบการสร้างขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก โดยผู้วิจัยวิเคราะห์สาระแล้วสรุปผลการวิเคราะห์

5. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ 8 คน ในขั้นตอนตรวจสอบขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก มาร่วมประเมินและตรวจสอบข้อค้นพบ คือ ขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล โดยมีประเด็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ รวมทั้งประโยชน์ในการนำไปใช้ ตลอดจนข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล โดยผู้วิจัยวิเคราะห์สาระแล้วสรุปผลการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การสร้างชุมชนความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ตามแนวคิดการจัดการความรู้ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข มีทั้งหมด 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาและวิเคราะห์ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการความรู้ ภายในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 29 แห่ง โดย สืบค้นข้อมูลในปี พศ. 2550- ปัจจุบัน จากการรวบรวมเอกสาร บทความ งานวิจัย รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ รวมถึงเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้

2. ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ประกอบด้วย หัวหน้าภาควิชาการพยาบาลและอาจารย์พยาบาลที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลผู้สูงอายุ ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 87 คน โดย แบบสอบถาม ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามประเภทเลือกตอบ เพื่อสำรวจสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประเภทเลือกตอบ

1. เพื่อสำรวจข้อมูลความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล
2. เพื่อสำรวจแนวการปฏิบัติในการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ทางการสอนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติทางการพยาบาล

3. เพื่อสำรวจการนำทฤษฎี หลักการ แนวคิด และกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ วิธีการสอน และเทคนิคการสอนมาใช้ ในการเรียนการสอนทางการพยาบาล ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ตอนที่ 3 แบบสอบถามประเภทปลายเปิด (Open ended) เพื่อเสนอข้อคิดเห็น แนวการปฏิบัติในการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ที่เหมาะสมกับวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการสร้างขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ตามแนวคิดการจัดการความรู้ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ในขั้นตอนนี้แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนย่อย โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 2.1 สร้างรูปแบบการสร้างขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์สภาพความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในขั้นตอนที่ 1 มาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสัมภาษณ์กึ่ง โครงสร้าง (Semi-Structured Interview)
2. นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษที่ปฏิบัติหรือเคยปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ 8 คน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษพิจารณารูปแบบการดำเนินการสร้างขุมความรู้ และแนวปฏิบัติของการได้มาของขุมความรู้ ในประเด็นสาระ การนิยามความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล แนวการปฏิบัติในการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ทางการสอนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติทางการพยาบาล และการนำทฤษฎี หลักการ แนวคิด และกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การนำแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการสอน และเทคนิคการสอนมาใช้ ในการเรียนการสอนทางการพยาบาล
3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์สาระ (Content Analysis) นำผลสรุปจากการวิเคราะห์เนื้อหา มาเป็นฐานเพื่อประกอบการร่างรูปแบบการสร้างขุมความรู้และขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข
4. นำร่างรูปแบบการสร้างขุมความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกที่พัฒนา ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ แล้วนำมาพัฒนาและปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 2.2 การรวบรวมความรู้ตามรูปแบบการสร้างขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการสร้างขุมความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ที่พัฒนาและปรับปรุง แล้วมาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) และแบบสังเกตการสอน ซึ่งใช้สังเกตลักษณะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของอาจารย์ การลงมือปฏิบัติจริง

2. นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) และแบบสังเกตการสอน ซึ่งใช้สังเกตลักษณะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของอาจารย์ การลงมือปฏิบัติจริง มาสัมภาษณ์และสังเกต ผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข 5 คน เพื่อให้ได้ร่างขุมความรู้และแนวปฏิบัติของการ ได้มาของขุมความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล

3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสังเกตมาวิเคราะห์สาระ (Content Analysis) นำผลสรุปจากการวิเคราะห์เนื้อหา มาเป็นฐานเพื่อตรวจสอบขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

4. นำร่างขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกที่พัฒนาให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ แล้วนำมาพัฒนาและปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 2.3 ตรวจสอบขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำร่างขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกที่พัฒนาและปรับปรุงแล้ว มาจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นการสำรวจความคิดเห็น ทศนคติของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนในสาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ 8 คน เพื่อประเมินและตรวจสอบข้อค้นพบ คือ ขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล โดยมีประเด็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ รวมทั้งประโยชน์ในการนำไปใช้ ตลอดจนข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงขุมความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล

2. นำข้อมูลที่ได้จากการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มาวิเคราะห์เนื้อหา

3. นำผลสรุปการวิเคราะห์ขุมความรู้ ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ แล้วนำมาพัฒนาและปรับปรุง

4. นำเสนอขุมความรู้ด้านการเรียนการสอนทางการพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก โดยสรุปลักษณะสำคัญที่เหมาะสม และสามารถปฏิบัติได้สำหรับ วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ในรูปแบบของ หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-Book (electronic book) (รายละเอียดแสดงใน ภาคผนวก จ) หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ มีโครงสร้าง ประกอบด้วย

1. **หน้าปก (Front Cover)** คือ ชื่อหนังสือ “ขุมความรู้ด้านการเรียนการสอน ทางการพยาบาล” ผู้แต่ง คือ นางสาวกัลยารัตน์ อนนทร์รัตน์

2. **คำนำ (Introduction)** คำบอกกล่าวของผู้เขียนเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับข้อมูล และเรื่องราวต่างๆ ของหนังสือ

3. **สารบัญ (Contents)** บ่งบอกหัวเรื่องสำคัญที่อยู่ภายในเล่มว่าประกอบด้วย อะไรบ้างอยู่ที่หน้าใดของหนังสือ สามารถเชื่อมโยงไปสู่หน้าต่างๆ ภายในเล่ม

4. **สาระของหนังสือแต่ละหน้า** คือส่วนประกอบสำคัญในแต่ละหน้า ที่ปรากฏ ภายในเล่มประกอบด้วย

4.1 หน้าหนังสือ (Page Number)

4.2 ข้อความ (Texts)

4.3 ภาพประกอบ (Graphics) .jpg, .gif, .bmp, .png, .tiff

4.4 เสียง (Sounds) .mp3, .wav, .midi

4.5 ภาพเคลื่อนไหว (Video Clips, flash) .mpeg, .wav, .avi

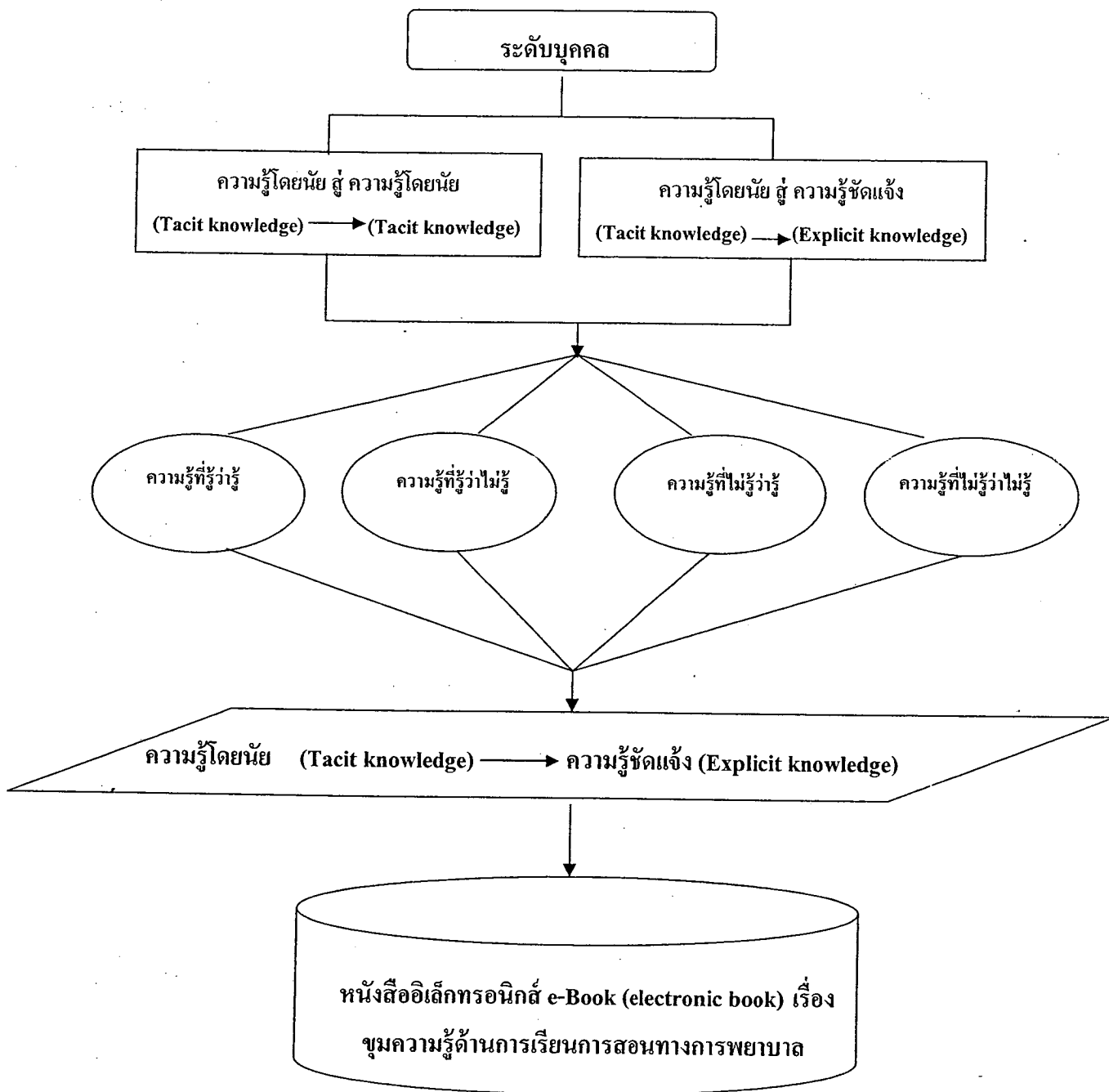
4.6 จุดเชื่อมโยง (Links)

5. **อ้างอิง** คือ แหล่งข้อมูลที่ใช้นำมาอ้างอิง เป็นเอกสาร ตำรา หรือ เว็บไซต์

6. **ดัชนี** คือ การระบุคำสำคัญหรือคำหลักต่างๆ ที่อยู่ภายในเล่ม โดยเรียงลำดับ ตัวอักษรให้สะดวกต่อการค้นหา พร้อมระบุเลขหน้าและจุดเชื่อมโยง

7. **ปกหลัง** คือ ปกด้านหลังของหนังสือซึ่งจะอยู่ส่วนท้ายเล่ม

แผนภูมิที่ 2 สรุปขั้นตอนการสร้างขุมความรู้

รายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย สรุปลงเป็นภาพรวมดังแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 ขั้นตอนดำเนินงานวิจัย

แผนภูมิที่ 3 ขั้นตอนดำเนินงานวิจัย

แผนภูมิที่ 3 ขั้นตอนดำเนินงานวิจัย

